

5 YEKNESAK HUKUK MESLEKLERİ KARIYER PLANI

HUKUK MESLEKLERİ KANUNU

Av. Mehmet Gün

Av. Hande Haar

Av. Muhammed Demircan

Av. Utku Süngü

Gerekçe

Tüm hukuk meslekleri için yargı hizmet birimlerinin (mahkemelerin) yapılanmasına ve işlevine uyarlı yeknesak bir kariyer planı öngörülmüştür. Hukuk meslekleri kariyer planı en az 3 ana derecelidir. Her derece en fazla 3 seviyeli. Dereceler içinde seviye ilerlemesi kıdeme bağlıdır; dereceler arası ilerleme ise meslekte başarıya ve kıdeme birlikte bağlıdır. Hakim ve savcıların derece ilerlemeleri ilerleyecekleri üst derecedeki mahkemelerde açık pozisyon bulunmasına bağlıdır. Amaç insan kaynaklarını mahkemelerin ihtiyacına uygun olarak geliştirmektir. Hukuk meslek mensuplarının yargı mercilerinin ihtiyaç duyduğu yetkinlik, bilgi ve tecrübeye ulaştırmak, en zor işlerin en kıdemli, tecrübeli ve yetkin kişiler tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Hukuk mesleklerine kabul için adayların tam yetki verildiğinde bir yandan kişisel olgunluk yaşına erişmiş olmaları, diğer yandan görevlerini isabetle yerine getirmeye yeterli tam yetkin, bilgili ve tecrübeli hale getirilmeleri amaçlanmaktadır. Mesleğe tam kabul için adayların tamamı makul ücret mukabili olan resmi staj, özetmenlik ve yardımcılık görevleri yapmaları ve meslekte pişmeleri öngörülmüştür. Bütün bu aşamalarda ilerlemek için yazılı sınav ve her mesleğin unsurlarının ağırlıkta olduğu, içlerine bir de psikoloğun katıldığı bir heyet önünde sözlü mülakat yapılması, objektifliğin sağlanması için mülakatların kayıt altına alınması ve yargı denetimine tabi olması öngörülmüştür.

Bütün mesleklerde ilerleme liyakate bağlıdır. Liyakat kaliteli hizmet üretilmesini sağlayan unsurları tespit eden mo-

dern performans değerlendirmesi yoluyla belirlenmektedir. İlâveten güncel ve sürekli eğitim, rehberlik ve mentorluk (Ahilikteki yol atalığı) sağlanması öngörülmüştür. Bu amaçla emekli olan meslek önderlerinin sağlıkları elverdiği süreçte mesleğe mentor – yol atası olarak devam etmeleri öngörülmüş; zorunlu emeklilik yaşı yükseltilmiştir.

Böylelikle hakim, savcı ve avukat mesleklerinin birbirlerine paralel ve denk olarak gelişmeleri sağlanmaktadır. Toplumun ihtiyaçları gerektirdiğinde veya meslek mensupları arzu ettiklerinde meslekler arasında geçiş yapmaları kolaylaştırılmakta; ülkenin hukuk alanındaki insan kaynaklarının ihtiyaca uygun olarak dinamik ve etkin olarak kullanılması sağlanmaktadır.

Yargı görevlileri, özellikle hakimler ile vatandaş arasındaki sürtüşmeler, temelde bir davaya bir hakim bakıp bakmayacağına ilişkin ret ve çekilme meselelerinin normal yargılama içinde incelenip karara bağlanması yönetsel açıdan sağlıklı, suistimallere açık ve gecikmeye neden olacak mahiyettedir. Vatandaş ile yargı görevlileri arasında çıkabilen bu meselelerin incelenip denetlenmesini hem hizmetin sağlanmasından ve kalitesinden hem de hizmet birimlerinin yönetiminden sorumlu olan Adalet Yüksek Kurumu'nun; yargısal denetimini ise Adalet Yüksek Mahkemesi'nin yerine getirmesi öngörülmüştür. Böylelikle bir yandan AYM'nin mahkemeler ile vatandaş arasındaki hizmete yönelik sıkıntılardan ilk elden haberdar olması sağlanmakta diğer yandan çekilme ve ret kurumlarının suistimal edilmesi önlenmektedir.

Ana Hatları ile Hukuk Meslekleri Tasarımı

NOTLAR

- 1- Tüm hukuk meslekleri için ortak kariyer planı - mahkeme yapısına ve işlevine uyumlu.
- 2- En az 3 ana dereceli, dereceler içinde en fazla 3 seviyeli ve tüm mesleklerde yeknesak.
- 3- Derece ilerlemesi başarıya ve kıdeme bağlı. Seviye ilerlemesi kıdeme bağlı.
- 4- Hakim, savcı derece ilerlemesi üst derecede açık pozisyon olmasına bağlı.
- 5- Mesleğe kabul için: Ücretli staj, özetmenlik (2 yıl) ve yardımcılık (3 yıl) süreçleri getiriyor.
- 6- Meslek stajına, özetmenliğe, yardımcılığa girişte ve mesleğe kabulde yazılı ve sözlü sınav.
- 7- Mesleğe kabul ve atama mülakatını nitelikli kurul yapar, mülakatlar kaydedilir ve yayınlanır.
- 8- Noterliklere atama liyakat, tecrübe ve yarışma esaslıdır.
- 9- Bütün mesleklerde performans değerlendirmesi, performans bazlı ilerleme – milli kültüre dayalı seviyeler.
- 10- Güncel ve sürekli mesleki eğitim, rehberlik ve mentorluk (Ahilikte: Yol atalığı).
- 11- Hakimler ile vatandaş arasındaki sürtüşmeler: Şikayet, ret ve çekilmeleri AYK inceler.
- 12- Hukuk işlerinin zorluk derecesine göre mesleklerde yetkinlik seviyeleriyle buluşturulması.

Temel Amaçlar ve Hedefler

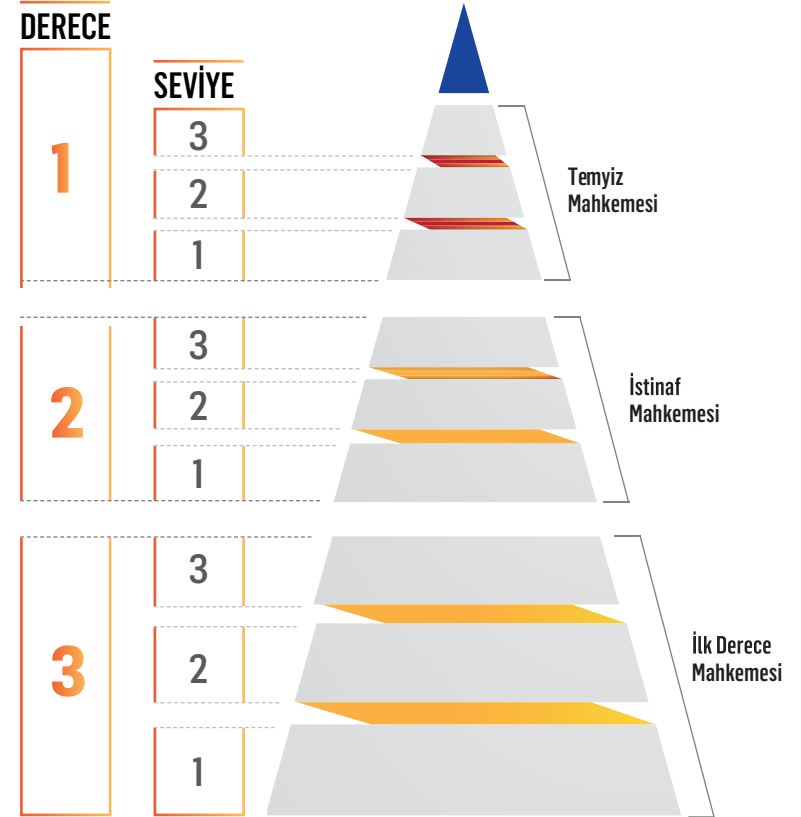
Temel amaç: Mahkemelerin kaliteli hizmet üreten, verimli, yetkin ve uluslararası rekabetçi hale getirilmesi; mevcut ilk derece, istinaf ve temyiz mahkemesi yapısının insan kaynakları ve kaynakların etkin, verimli ve olumlu işbirliği geliştirmesi bakımından güçlendirilmesidir.

Bu amaçla aşağıda sayılan temel hususlar hedeflenmektedir:

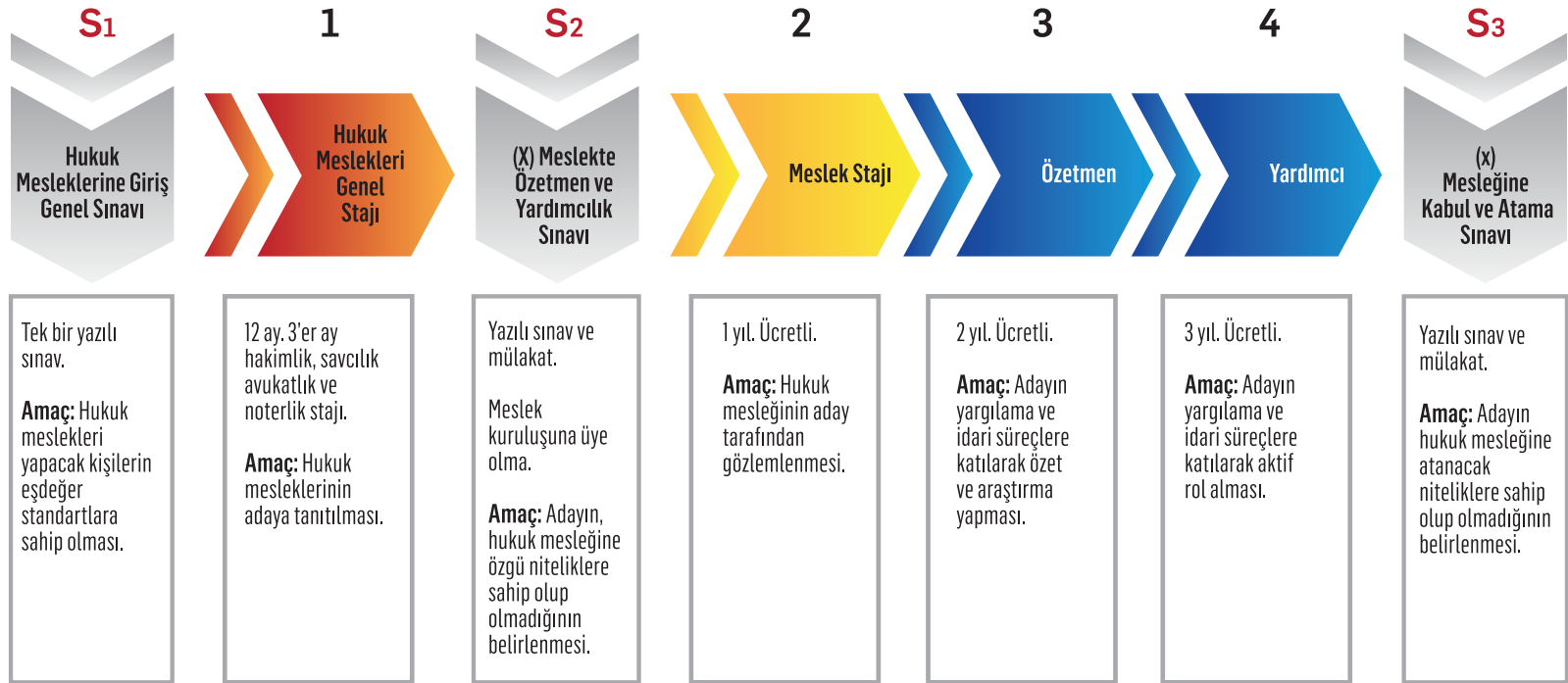
- Hukuk mesleklerinin mahkemelerin yapısına uygun ve yeknesak yapılandırılması.
- Hakim, savcı, avukat ve noter mesleklerine giriş sisteminin yeknesaklaştırılması.
- Hukuk mesleklerinde kariyer planı, terfi sistemi ve atamaların yeknesaklaştırılması.
- Yeknesaklaştırma yoluyla hukuk meslekleri arası geçişlerin kolaylaştırılması.
- Hukuk mesleklerinin yetkinlik ve verimlilikte uluslararası rekabetçi hale getirilmesi.

Hukuk Meslekleri Kariyer Planı ve Yürütülmesi

- Hukuk meslekleri kariyer planı mahkemelerin yapısına ve işlevlerinin önemine uyarlı olarak Adalet Yüksek Kurumu tarafından oluşturulur.
- Kariyer planları hukuk mesleklerinin aynı seviyede gelişmesine ve seviyeler arasında kolayca geçiş sağlanmasına imkan verecek şekilde düzenlenir.
- Hukuk meslekleri görev yapmaya yetkili olacakları mahkeme derecesine göre derecelendirilir; her derece kendi içinde 3 seviyeye bölünebilir.
- Derece içinde seviye ilerlemesi belirli süre görev yapmış olmak ve belirlenen başarı performansını göstermek kaydıyla otomatik olur.
- Hakim ve savcıların derece ilerlemesi ve yüksek dereceye geçebilmesi için üst derecedeki mahkeme veya savcılıkta açık pozisyon olması, adayın o pozisyona talip olması gerekir.
- Derece ve seviye ilerlemelerini yargı hizmetlerinin ihtiyaçlarına uyarlı olarak Adalet Yüksek Kurumu planlar ve yürütür;
- Adalet Yüksek Kurumu her derece ve seviyede geçirilecek süreleri, alınacak eğitimi ve üst derecelere aynı seviye içinde ilerleme ve üst seviyeye geçiş şartlarını yönetmelikle düzenler ve yürütür.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sistemi

Hakimlik, Savcılık, Avukatlık ve Noterlik Mesleklerine Giriş Süreci ve Şartları

- Mesleklere giriş sınavları, mülakatlar, yetkilendirme ve görev atamalarını Adalet Yüksek Kurumu yapar.
- Meslek stajyerlerine ücret ödenir.
- Meslek stajını bitirenler önce 2 yıl süreyle ilgili meslekte özetmenlik yapar. Başarılı olmaları halinde 3 yıl süreyle meslekte yardımcı olarak görev yaparlar.
- Hakim ve savcı meslekleri özetmen ve yardımcılarını AYK atar. Aynı yere talip olanlar arasında en liyakatli olanlar atanır. Avukat ve noter mesleklerinde yanında görev yapılacak olan avukat ve noter liyakat esasına göre seçim yapar.
- Bütün süreci AYK izler, denetler, karar verir ve kayda geçirir. AYK'nın tüm işlem ve kararları yargı denetimine tabidir.

Hukuk Meslekleri Stajı

Hakim stajyerleri staj süreleri boyunca; hakimleri işlerini ve duruşmaları yaparken gözlemler, mahkemelerin diğer yargı makamları ile idari makamlardaki işlere yardımcı olurlar, staj eğitimlerine katılırlar ve yönetmelikte gösterilen diğer staj ödevlerini yerine getirirler.

Noter stajyerleri staj süreleri boyunca; noter işlemlerini gözlemler, noterlerin idari makamlardaki işlerine yardımcı olur, eğitimlere katılır ve yönetmelikle gösterilecek diğer ödevleri yerine getirir.

Avukat stajyerleri staj süreleri boyunca; avukatın gözeteminde araştırmalar yapar, dosyalar oluşturur, yazışmalara yardımcı olur, avukatın resmi mercilerdeki ve mahkemelerdeki işlerine yardımcı olur, avukatın katıldığı duruşmalara avukatının yanında katılır, savunmaya yardımcı olur, eğitimlere katılır ve yönetmelikle gösterilecek diğer ödevleri yerine getirir.

Savcı stajyerleri staj süreleri boyunca; savcılarını işlerini ve duruşmaları yaparken gözlemler, savcılıklarının diğer yargı makamları ile idari makamlardaki işlere yardımcı olurlar, staj eğitimlerine katılırlar ve yönetmelikte gösterilen diğer staj ödevlerini yerine getirirler.

- Performansları, performans değerlendirme sistemine göre değerlendirilir.
- Staj süresi boyunca stajyerlere, en düşük memur ücretinden az olmayan ücret ödenir.
- Staj ücretinin miktarı her yıl ilgili meslek kuruluşu birliği tarafından belirlenir.

Hukuk Meslekleri Özetmenleri

NOTLAR

Seçtikleri meslek stajını başarıyla tamamlamış kişileri, AYK; o mesleklerde özetmen olarak en az 2 yıl süreyle o sıfatla görev yapmak üzere yetkilendirir.

Hakim ve savcılar talip oldukları mahkemelerde açılan süreli boş kadrolara aynı görev talip olanlar arasında niteliksel yarışma / liyakat esasıyla atanırlar.

Avukat ve noter özetmenleri, AYK'ya özetmen ihtiyacını bildirmiş avukat veya noterlerden nezdinde çalışmak istediklerine başvururlar. Aynı göreve başvuran talipli özetmenler arasında objektif kriterlere dayalı liyakat bazlı olanlara görev verilir; durum AYK'ya bildirilir.

Hukuk meslekleri özetmenleri temel olarak şu görevleri yaparlar:

- Kendilerine verilen dosyaları, dilekçe, delil ve raporları inceleyerek özetlemek,
- Hukuk meslekleri mensuplarının yerine getireceği bütün işlemlerle ilgili olarak araştırmalar yapmak, taslaklar hazırlamak, hazırlık ve işlem sonrası takip işlerini yapmak ve onlara işlemler sırasında eşlik etmek.
- Ve kendilerine görev verilecek diğer mesleki görevleri yerine getirmek.

Hukuk Meslekleri Yardımcıları

En az iki yıl özetmen olarak çalışmış ve yapılan değerlendirmede başarılı bulunanlar Adalet Yüksek Kurumu tarafından ilgili hukuk mesleği yardımcısı olarak çalışmak istedikleri mahkemelere, diğer talipliler arasında niteliksel yarışma usulüyle seçilerek atanırlar.

Yardımcı noterler AYK'ya yardımcı noter ihtiyacını bildirmiş olan noterlerden nezdinde çalışmak istediklerine başvururlar. Aynı görev başvuran talipliler arasında objektif kriterlere dayalı liyakat bazlı olanlara görev verilir; durum AYK'ya bildirilir.

Yardımcı avukatlar AYK'ya yardımcı avukat ihtiyacını bildirmiş olan avukatlardan nezdinde çalışmak istediklerine başvururlar. Aynı görev başvuran talipliler arasında objektif kriterlere dayalı liyakat bazlı olanlara görev verilir; durum AYK'ya bildirilir.

- Yardımcılar, yardımcısı oldukları asilin yanında yargılama faaliyetine katılırlar, asilin vereceği görevleri yaparlar, yardımcı olurlar ancak asilin yerine geçemezler.
- Asil avukatın onayıyla adli hazırlık mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler.
- Yardımcılar, asil tarafından sevk ve idare edilirler; kendilerine verilen dosya, dilekçe, delil ve sair evrakları evrakı inceleyerek değerlendirirler, hukuki konular hakkında doktrin ve içtihat araştırmaları yaparlar; asilin talimatları doğrultusunda taslakları hazırlarlar, gerekçeleri hazırlarlar ve asile sunarlar.
- Asilin yetki verdiği sınırlı durumlarda diğer yargı mercileri, idari kurumlar ve taraflarla iletişim ve yazışmaları doğrudan yapabilirler.
- Dosya ve evrakta yer alan delilleri sıralarlar, tanıkları sorulacak soruların sırasını belirlerler ve deliller hakkında fikir oluşturmak suretiyle hukuki rapor düzenlerler.
- Asil tarafından verilen diğer görevleri yerine getirirler.

Hukuk Mesleklerine Kabul ve Atama Sınavı

NOTLAR

- Hukuk meslekleri stajını başarıyla tamamlamış, bilahare en az 2 yıl süreyle özetmen ve sonra 3 yıl süreyle yardımcı olarak başarıyla görev yapmış kişiler bu sınava girebilir.
- Adalet Yüksek Kurumu tarafından her meslek için ayrı ayrı olmak üzere yazılı sınav ve mülakat yapılır. Sınav önce yazılı olarak yapılır. Başarılı olanlar ile mülakat yapılır.
- Yazılı sınav ve mülakatlarda adayların hukuki bilgileri , analiz ve uygulama yetenekleri ile iletişim ve sair sosyal becerileri ile hakimlerin performans değerlerinde dikkate alınan diğer hususlar ölçülür.
- Mülakatlar sesli ve görüntülü olarak kayıt altına alınır; sınavların hemen sonrasında kurumun sitesinde herkesin erişebileceği şekilde yayınlanır.
- 100 puan üzerinden 70 puan alanlar başarılı sayılır.
- Sınavlara ve sonuçlarına ilgi veya menfaat göstermeksizin herkes itiraz ve yargısal denetim yoluna başvurabilir. Bu yöndeki itirazlar ve davalar öncelik verilerek seri bir şekilde sonuçlandırılır.
- Bu sürecin sonunda başarılı bulunanlar ilgili mesleğe kabul edilirler veya atanırlar.

Hukuk Mesleklerine Kabul ve Atama Mülakatı

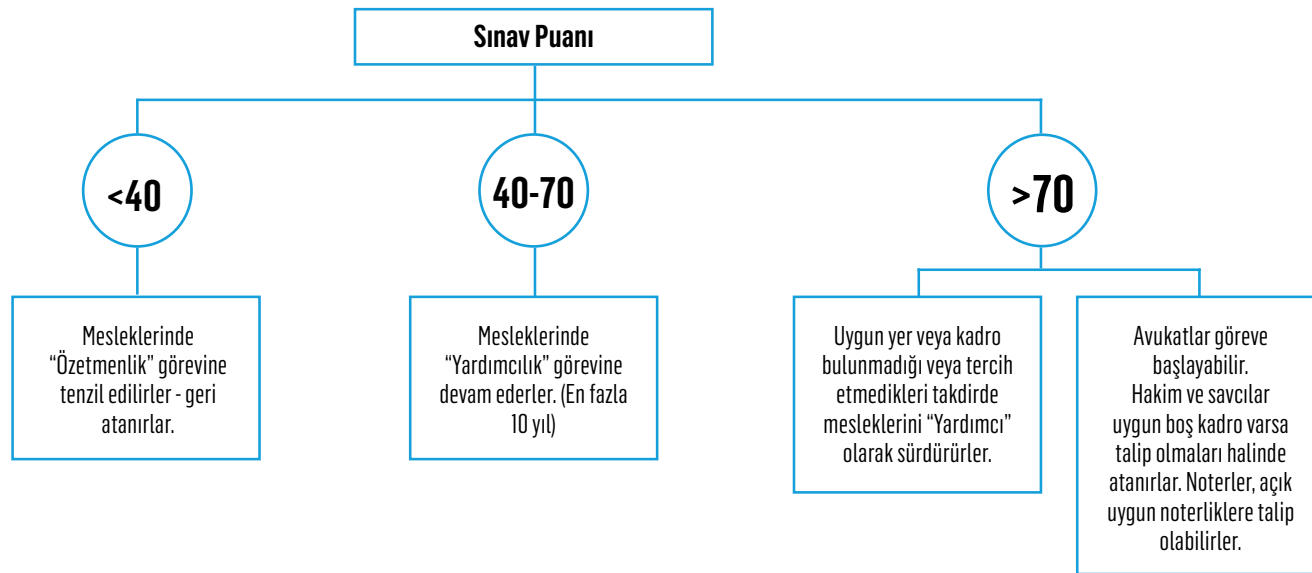
Mülakat kurulları Adalet Yüksek Kurulu üyeleri arasından seçilen 7 kişiden oluşur. Aşağıda belirtilen niteliklerde üye bulunmaması halinde hakim, savcı ve avukat üyeler arasından seçim yapılır.

	Hakim	Savcı	Avukat	Noter	Akademisyen	Psikolog
Hakimlik Mülakat Kurulu						
Savcılık Mülakat Kurulu						
Avukatlık Mülakat Kurulu						
Noterlik Mülakat Kurulu						

Yazılı Sınav ve Mülakatın Değerlendirilmesi

Mülakatta mesleğe kabulüne engel bir durum çıkmaması halinde:

- Mülakatta verilen puanlarla, yazılı sınav puanlarının ortalaması bulunur.
- Ortalama puana göre tablodaki gibi karar verilir.
- Mesleği yapabileceklerine dair belge verilir.
- Hakim ve savcıların göreve atanması uygun yer olmasına bağlıdır.
- Noterler açık noterlik varsa talep olabilirler.

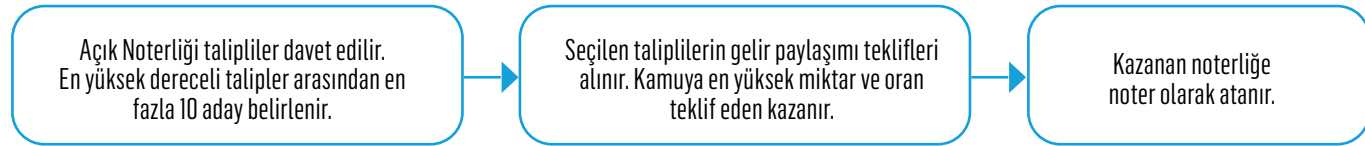

Noterliklere Yarışma Usulüyle Atanma

Noterliklere atamalar şu hususlar dikkate alınarak yapılır: (1) Noterliklerin daha iyi hizmet vermesi; (2) noterliklere en liyakatli adayların atanması; (3) kamu hizmeti olan noterlikten elde edilen gelirin kamu ile noterler arasında adil paylaşımı; ve (4) noterler arasında adil bir gelir dağılımının sağlanması.

Bu amaçla:

- Noterler kariyerlerinde liyakatleri, kıdemleri ve performansları dikkate alınarak AYK tarafından derecelendirilirler.
- Noterlikler bulunduğu bölgenin ekonomik ihtiyaçları, işlerinin yoğunluğu, topluma verdiği hizmetler ve bu hizmetlerden geçmiş yıllarda elde edilen noterlik gelirleri dikkate alınarak derecelendirilir.
- Noterliklere noterler yarışma usulüyle ve yarışmada belirlenen süre boyunca görev yapmak üzere atanırlar.
- Açılan noterlikler için önce niteliksel liyakat yarışması açılır; derecesi en yüksek en fazla 10 aday belirlenir.
- Belirlenen talipliler; gelir paylaşımı yarışmasına davet edilir.
- Kamuya en yüksek miktarda ve oranda gelir bırakmayı teklif eden noter atanır. Noterliğin tahmini gayrisafi gelirinin yüzde 50'sinden azı teklif edilemez. Teklifler aynı ise derecesi daha yüksek aday atanır.

Hukuk Mesleklerinde Göreve Başlama

- Avukatlar hemen avukatlık mesleğini yerine getirmeye başlayabilirler. Bürolarının veya işyerlerinin bulunduğu il barolarına ve bölge baro birliklerine ve ayrıca AYK'ya bildirimde bulunurlar.
- Noterler; noterlerle ilgili özel hükümler uyarınca açık bulunan noterliklere talip olur ve başarılı olurlarsa göreve başlarlar. O zamana kadar yardımcı noter olarak görevlerini sürdürebilirler.
- Hakimler ve savcılar, mahkeme ve savcılıkların ihtiyaçlarına göre ve bilgi, tecrübe, uzmanlık, performans değerlendirme ve sınav puanları gözönüne alınarak Adalet Yüksek Kurumu tarafından atanır. Adalet Yüksek Kurumu ihtiyaç olan yerleri, ihtiyaç duyulan kaynakları ve aranan nitelikleri düzenli olarak yayınlar ve günceller.
- AYK tarafından belirlenen mahkeme kriterlerini karşılayan adaylar atanır. O nitelikleri taşıyan bulunamazsa en yakın niteliklere sahip olan adaylar atanır.
- Atamalar; aynı bölge, il, mülki birim, adliye veya mahkemedeki uygun olan göreve talip olanlar arasında liyakat yarışına göre en liyakatli olan belirlenerek yapılır.
- Atamaları Adalet Yüksek Kurumu yapar.

Hukuk Mesleklerinde Performans Değerlendirmesi

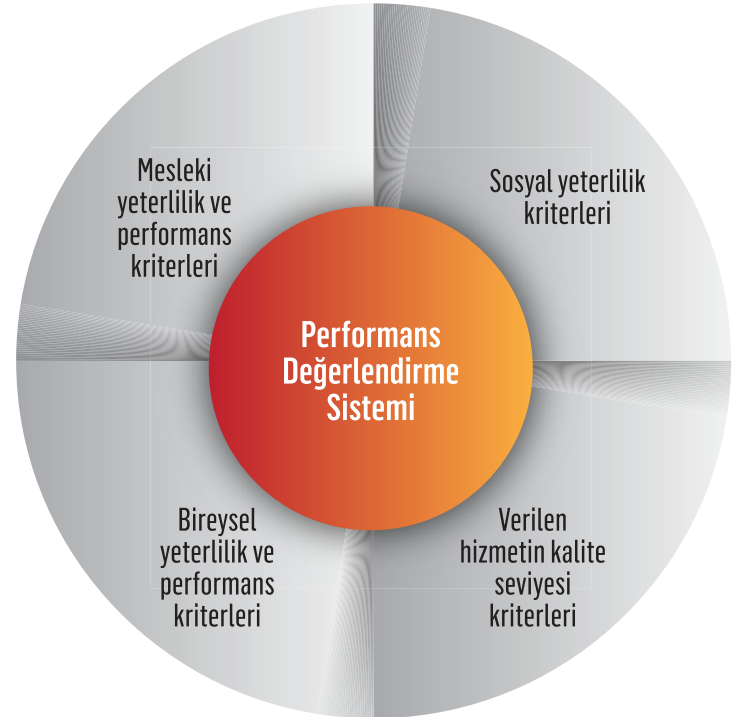
Görevdeki hukuk mesleklerinin performansı topluma kaliteli yargı hizmeti sunabilmek için gereken hususlar üzerinden ölçme ve değerlendirme suretiyle senede 1 kere Adalet Yüksek Kurumu tarafından değerlendirilir ve ilan edilir:

- Verilen hizmetin kalitesine ilişkin kriterler
- Bireysel verimlilik ve başarılar
- Mesleki yeterlilik ve performans
- Sosyal yeterlilik kriterleri ve
- Diğerleri.

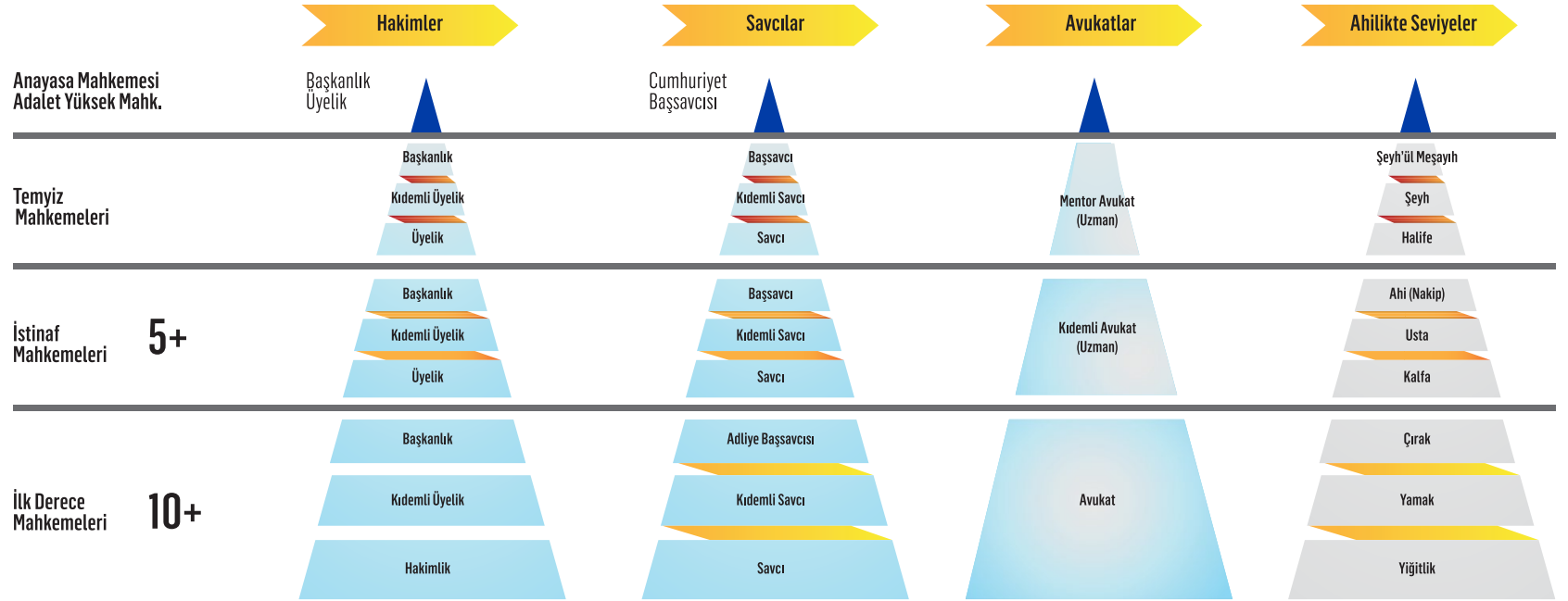
Görevleri sebebiyle muhatap olduğu hakimler, adli görevliler, avukatlar ve vatandaşlardan anket yoluyla geri bildirim alınır.

Bütün sonuçlar meslek mentorlarıyla yapılacak değerlendirme görüşmesinde birlikte değerlendirilir; güçlü olan ve gelişme sahaları belirlenir.

Bu şekilde tespit edilen hem kurumsal meslek içi eğitim planlamasına konulur; hem de meslek mensupları için bireysel eğitim alanı olarak belirlenir.

Hukuk Mesleklerinde Karşılaştırmalı Kariyer Derece ve Seviyeleri

Etkin İnsan Kaynakları Kullanımı için Hukuk Meslekleri Arasında Geçiş

- Yeksenak kariyer planına göre yetişen yargı meslekleri mensuplarının, meslek değiştirirken girecekleri yazılı ve sözlü sınavdaki başarılarına bağlı olarak aynı veya daha düşük derece ve seviyede olmak kaydıyla meslekler arasında geçiş yapabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle yargının insan kaynaklarını etkin ve verimli kullanarak değerlendirmesi amaçlanmaktadır.
- AYK hukuk mesleklerinin her birinde kapasite ve ihtiyaçları düzenli olarak güncelleyecek ve yayınlayacaktır.
- AYK her yıl mesleklerde geçiş için yazılı ve sözlü sınavlar düzenleyecektir.
- Yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olanlar geçmek istedikleri mesleğe ilişkin olarak bir yıl süreyle zorunlu staj yapacaklardır.
- Diğer mesleklere geçiş için adayın bulunduğu meslekte derece ve seviyedeki başarısı, performans değerlendirme puanları, yazılı ve sözlü sınav puanları, yabancı dil bilgisi, yüksek lisans, doktora ve profesörlük gibi akademik çalışmaları da dikkate alınacaktır.

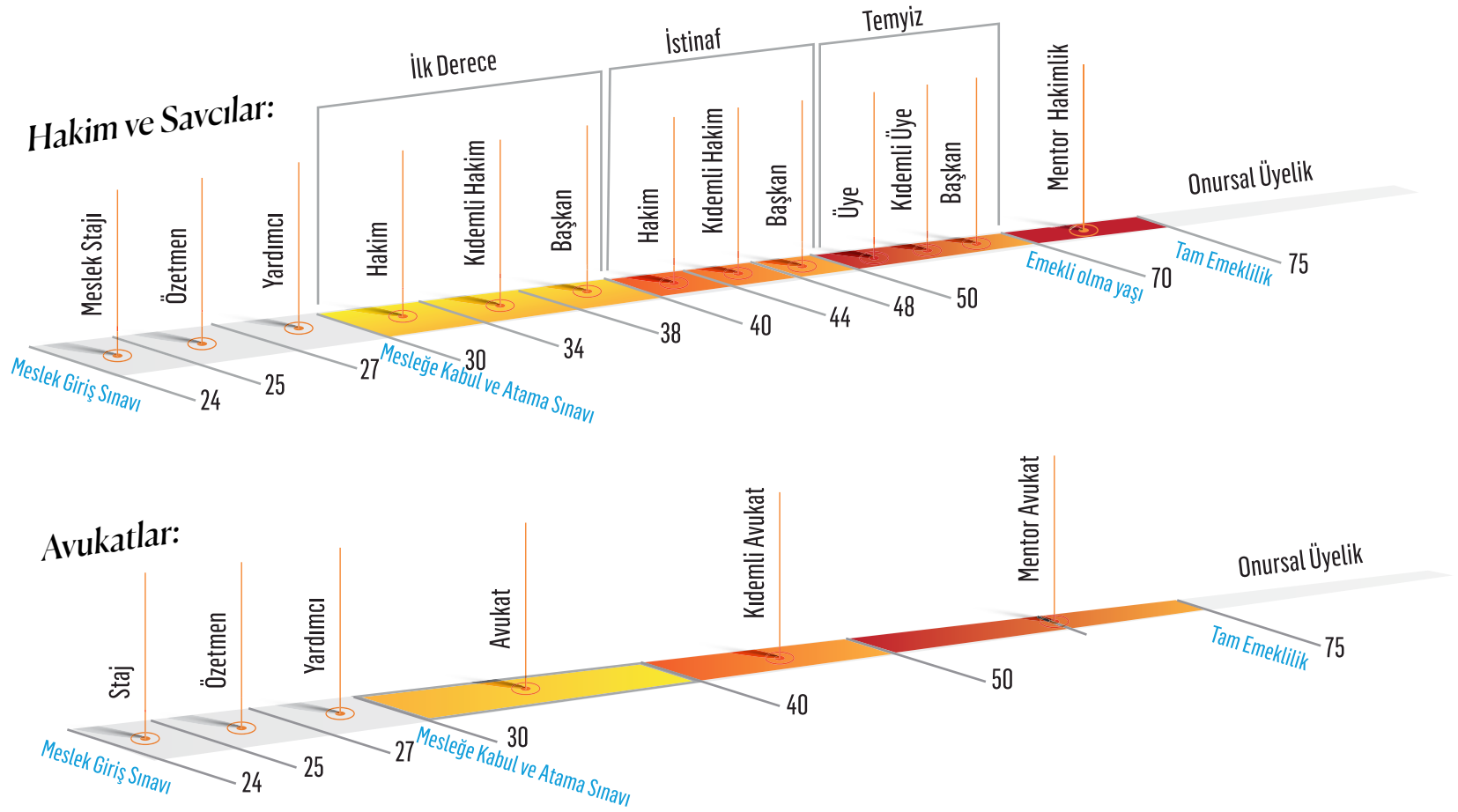
Hakimlik		Hukuk Meslekleri Genel Stajı	Hakimlik Meslek Stajı – Özetmen Hakim	Yardımcı Hakimlik		İlk Derece Hakimliği	İlk Derece Kıdemli Üyeliği	İlk Derece Mahkeme Başkanlığı	İstinaf Mahkeme Üyeliği	İstinaf Kıdemli Üyeliği	İstinaf Mahkeme Başkanı	Temyiz Mahkeme Üyeliği	Temyiz Mahkeme Kıdemli Üyeliği	Temyiz Mahkeme Başkanlığı
Savcılık	Hukuk Mesleklerine Giriş Genel Sınavı		Savcılık Meslek Stajı – Özetmen Savcı	Yardımcı Savcılık	Mesleğe Giriş – Kabul Sınavı ve Mülakat	Savcı	Kıdemli Savcı	Adliye Başsavcısı	İstinaf Savcısı	İstinaf Kıdemli Savcısı	İstinaf Başsavcısı	Temyiz Savcısı	Temyiz Kıdemli Savcısı	Temyiz Başsavcısı
Avukatlık			Avukatlık Meslek Stajı – Özetmen Avukat	Yardımcı Avukatlık		Avukat			Kıdemli Avukat			Mentor Avukat		

Hukuk Mesleklerinde Meslek İçi, Güncel ve Sürekli Eğitim

Tüm hukuk meslekleri mensupları meslek hayatları boyunca düzenli ve sürekli meslek içi eğitim görürler. Kariyerlerinde dereceler içinde seviye yükselmeleri, yüksek dereceye geçmeleri meslek için eğitim gereklerinin tamamlanmış olmalarına bağlıdır. AYK meslek içi eğitim planlarının ana hatlarını ve temel ilkelerini kariyer gelişimleri ile ilintilendirerek belirler. Yargısal meslek kuruluşlarının her biri, Adalet Yüksek Kurumu ile birlikte üyelerinin eğitimleri için detaylı planlar hazırlarlar.

- Her 30 takvim günü için stajyerler, özetmenler ve meslek yardımcılarının 3 gün meslek içi eğitim alması zorunludur.
- Bu eğitimlerin sonuçları yazılı ve sözlü sınavlarla belirlenir. Eğitimler Adalet Yüksek Akademisi ile birlikte yürütülür.
- Mesleklerinde üst dereceye geçenler göreve başlamadan önce (2) ay süreyle görev yapacakları hususta yoğun eğitimden geçirilir. Yazılı sınavda başarılı olanlar yeni görevlerine başlar. Başarısız olanlar eğitimi tekrar eder, bunda da başarısız olursa derece atlama kararı iptal edilir.
- Yargıtay, Danıştay üyeliğine atananlar için yoğun eğitim süresi 1 yıldır.
- Hukuk meslekleri mensupları eğitimlerinin bir kısmını görev konuları ile ilgili alanlarda resmi ve özel kişi ve kurumlarca düzenlenen konferans ve sair etkinliklere katılmak suretiyle alırlar. Toplam puanların % 20'sini geçmemek üzere bu etkinliklerden edinilen katılım süreleri ve puanları yazılı sınav puanları yerine geçer.
- Mahrumiyet bölgelerindeki görevlere talip olup başarı ile yerine getirenler ya da buldukları görevlerde üstün başarı gösterenler eğitim, konaklama ve iâşe masrafları ilgili meslek kuruluşu tarafından karşılanacak yurt içi ve yurt dışında yüksek lisans ve doktora programlarına gönderir.

Karşılaştırmalı Hakim, Savcı ve Avukat Kariyer Planı

Hukuk Mesleklerinde Rehberlik ve Mentorluk

Geleneksel mesleklerden olan hukuk mesleklerinin hepsinde; yetkinlikler tekrar tekrar kullanılıp geliştirilerek ustalık kazanılmakta; yıllar boyunca tecrübeler biriktirilmektedir. Bu mesleklerin öğrenilmesinde ve geliştirilmesinde ustalık seviyesinde olanların çok önemli katkısı olmaktadır. Mesleki gelişim rehberliğinin yanında mentorluk dünyaca kabul görmekte; ilerlemenin olmazsa olmaz şartı olarak kabul edilmektedir. Özellikle hakimlik ve savcılık mesleklerinde kamu görevlilerine uygulanan resmi emeklilik kuralları uygulandığında tecrübeli ustaların rehberlik ve mentorluk (Ahilik'te Yol Ataları) kaybedilmektedir.

Öte yandan hukuk meslekleri çoğunlukla zihni bir faaliyet olup; fiziki güç ve yeterliliklere çok daha az ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim bazı ülkelerde anayasa mahkemesi üyeliği ömür boyu sürmektedir.

- Hukuk mesleklerinde üst derecelere gelmiş olanlar mentor olarak da görev görürler. Bu dereceye gelmiş olanlar derecelerine uygun sorumluluklar verilir. Örneğin temyiz seviyesindeki sorumluluklar onlara verilebilir.
- Bu tür üst derece sorumlulukların yerine getirilmesinde daha alt derecede olanlar daha üst derecede olanlarla birlikte ve onun gözetiminde görev alabilirler.
- Meslek için öğrenme usta - çırak ilişkisi içinde kurumlaştırılarak mesleğin son aşamasına kadar sürdürülür. Emekli olanlar da bilgi, ustalık ve tecrübelerinin daha genç kuşaklara aktarırlar. Bu hususları Adalet Yüksek Kurumu yönetmelikle düzenler.
- Mentor derecesine gelenler ile emeklilikten sonra mentorluk yapmak isteyenler başvuruları üzerine Adalet Yüksek Kurumu tarafından değerlendirilerek bir sicile kayıt edilirler.
- Mesleğe kabul ve atama sınavında başarılı olanlar; mesleklerindeki mentorlarla rızai olarak eşleştirilirler.

Hukuk Meslekleri Mensuplarının Sicili

Adalet Yüksek Kurumu hukuk mesleklerine kabul ettiği kişiler için bir sicil tutar; bu sicil belgelerini elektronik ortamda herkesin kolayca erişebileceği şekilde yayınlar. Kişilerin kişisel verileri ile güvenliklerine ilişkin bilgiler yayınlanmaz. Hakim, savcı ve noterlerin bölgesel meslek odaları, bölge baro birlikleri ve il baroları kendi üyelerine ilişkin sicil kayıtlarının aynısını tutacaktır. Bu dosyalarda en azından aşağıdaki belge ve bilgiler tutulacaktır.

- Sınavlara katılmak için sunduğu belgelerin tamamı,
- Yazılı sınav soruları ve cevapları ile mülakat tutanakları ve notları,
- Meslek stajı, özetmen, yardımcı ve aslı meslek görevlerine ilişkin bilgi ve belgeler,
- Varsa mesleklerinden başka görevlerine ilişkin bilgi ve belgeler,
- Mesleki eserleri ve yazıları,
- Görevleri sırasında yapılmış olan teftiş ve performans değerlendirmeleri,
- Terfi, tenzil, duraklatma ve benzeri kararlar ve belgeler,
- Hakimler için vermiş oldukları bütün kararlar, istinaf ve temyiz sonuçları,
- Haklarında verilen veya kendilerinin talep ettiği çekilme ve reddi hakim taleplerine ilişkin belgeler ve bunlar hakkında verilmiş olan kararlar,
- Hakkında yapılmış olan bütün şikayetler, disiplin ve ceza soruşturması ve sonuçları,
- Mali ve sosyal durumuna ve ilişkilerine ilişkin bilgi ve belgeler,
- Ve haklarında bilinmesinde yarar olan sair bilgiler.

HAKİMLİK

Hakimlerin Çalışma Günleri, Saatleri ve Yıllık Planlama

- Hakimler ve savcıların atanmaları üzerine atandıkları tarihten görev süreleri boyunca çalışma günlerini, meslek içi eğitim, konferans vb. sebeple mahkemede olmayacakları günler ile izinlerini kullanacakları tarihleri planlarlar; Adalet Yüksek Kurumu'na, bölge baro birliklerine bildirirler, mahkemelerinde de ilan ederler. Hakimler mahkemelerindeki işlerini bu plana uygun olarak planlarlar. Mahkemedeki işlerin aksamaması için azami özen gösterirler.
- Bütün hakimler ve savcılar yıllık 30 takvim günü ücretli izin yaparlar. İzinlerini temmuz, ağustos aylarında kullanırlar. Dilerlerse bir haftasını ocak ayında kullanabilirler. İzin dönemi içindeki resmi tatiller izin süresini uzatmaz.
- Hakimlerin ve savcılarının mazeret, hastalık ve aylıksız izinleri hakkında Devlet Memurları Kanunu'ndaki hükümler uygulanır. Elde olmayan sebeplerle olan aksamaları telafi etmek için özveri gösterir ve tedbir alırlar.
- Adli tatil kaldırılmıştır. Adalet Yüksek Kurumu hakimlerin ve savcılarının yıllık izinlerini kullanmalarının vatandaşa verilen yargı hizmetinin aksamadan gerçekleştirilmesi için gerekli planlamaları yapar, tedbirleri alır.
- Hakimler ve savcılar kamu görevlilerinin günlük, haftalık çalışma saatlerine uyar; yargı izmetinin gerektirdiği durumlarda mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde çalışırlar; nöbet tutarlar. Bu tür çalışmalar itina ile kayıt edilir ve mahkeme yöneticileri tarafından onaylanır.
- Adalet Yüksek Kurumu bu tür özverileri telafi edecek, eğitim, kurs, tatil planlamasında öncelik gibi tedbirleri alır. Adli yollukların paylaşılması gibi hususlarda dikkate alır.

Saim Dursun,
“Gergin”,
30x60 cm,
tuval üzerine
yağlıboya / spatula
teknîği,
2013

Hakimlik Mesleğinin Mahiyeti ve Amacı

Hakimlik bir kamu hizmetidir. Hakim, yargının üç kurucu unsurundan birisidir. Hakimlerin görevi; hukuk, ceza, idari vergi ve sair uyuşmazlıklarda uyuşmazlık konusu ile ilgili gerçekleri ortaya çıkarmak, uyuşmazlığın taraflarının uyuşmazlık konularını layık olduğu şekilde iddia ve savunma yoluyla tartışılmasını sağlamak ve keza tarafların hukuki beyanlarını da dikkate alarak uyuşmazlıkları, makul, genel kabul gören ve isabetli kararlarla gidermek, taraflar arasında adaleti tesis etmektir.

Hakimler bu görevlerini aşağıdaki toplumsal amaçların gerçekleşmesi doğrultusunda özenle ve özveri ile yerine getirirler. Kendilerine verilen teminat ve ayrıcalıklardan da bu amaçlarla sınırlı olarak yararlanırlar.

- Hukukun üstünlüğünün sağlanması.
- Temel hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi.
- Toplumda adalet inancının güçlendirilmesi.
- Uzlaşmanın ve genel olarak toplumsal barışın ve huzurun sağlanması.
- Toplumda kaliteli yargı hizmetleri verilmesi.
- Uyuşmazlıkların en doğru şekilde çözülmesi.
- Hukuk kurallarının özüne ve amacına uygun olarak uygulanması.
- Hukuk kurallarındaki ve içtihatlardaki aksamaların giderilmesi.

Göreve Atanmış Olan Hakimlerin Teminatları

- Hakimler atandıkları sürenin sonuna kadar azlolunamazlar.
- Performans düşüklüğü ve sınavlarda başarısızlık halinde rütbeleri tenzil edilebilir.
- Mesleğe kabul edildiklerinde belirlenen kariyer gelişim planının, Adalet Yüksek Kurumu tarafından ülke genelinde yapılan rotasyon planlamasının gereği olmak ve önceden planlanmış olmadıkça hakimler görev yerlerinden başka yere tayin olunamazlar.
- Tayinlerinde hakimlerin kendi istek ve rızalarının alınmasına özen gösterilir; bunun olmadığı durumlarda yapılan tayinin haklı gerekçeleri tayin kararında açıklanır.
- Bir mahkemede göreve başlayan hakimın zamanında açılan davaların o hakim bir başka mahkemeye tayin edilmeden önce sonlandırılması için tedbirler alınır. Mahkemelere iş dağılımı hakimlerinin kariyer, rotasyon ve tayin planları dikkate alarak planlanır.
- Mahkemeler ve daireleri kural olarak kapatılamaz; kapatılması zorunlu olunca o mahkemedeki görülmekte olan davalar hakiminin görevlendirildiği mahkemeye aktarılır. Davayı gören hakimın davayı sonlandırması için özen gösterilir.
- Aylık ve ödeneklerinden ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamazlar,
- Kendileri istemedikçe 70 yaşından önce emekliye sevk olunamazlar. Kendileri isterse 65 yaşını bitirdikten sonra emekli olabilirler

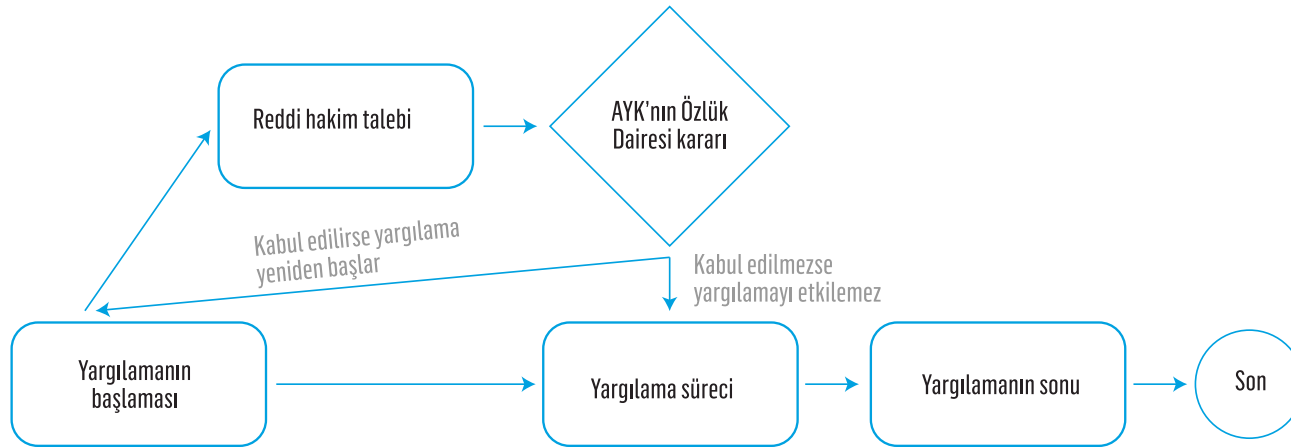
Hakim ve Savcıların Taraflarla ve Halkla İlişkisi

Hakim ve savcıların çekilme ve reddi taleplerini Adalet Yüksek Kurumu ve Adalet Yüksek Mahkemesi inceler.

Yargılama hakimlere ve savcılara yöneltilen çekilme ve ret talepleri ile yargılama sırasında yöneltilen her türlü suçlama ve şikayet derhal Adalet Yüksek Kurumu'na iletilir. Kurum istemin haklılığının yanında hakimin davayı görmesinin veya savcının soruşturmayı yürütmesinin uygun olup olmayacağını da değerlendirerek davanın başka bir hakim veya savcı tarafından görülmesine karar verebilir.

Bu karara ilişkin davalar Adalet Yüksek Mahkemesi tarafından acil olarak karara bağlanır.

Çekilme veya ret talebinde yargılama veya soruşturma durdurulmaz; talebin kabulü halinde bütün işlemler ret/çekilme talebinden itibaren tekrar edilir.

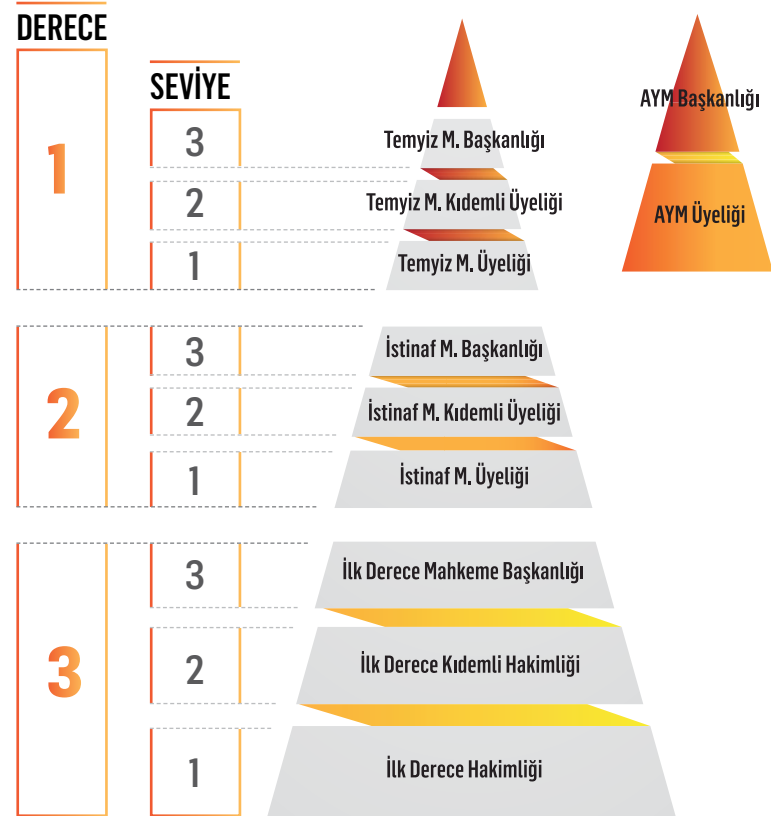
Hakimlerin Kariyer Derece ve Seviyeleri

Hakimlerin Kariyer Planı:

1. Derece Temyiz mahkemeleri, 2. Derece istinaf mahkemeleri ve 3. Derece ilk derece mahkemeleri olmak üzere üç derecedir. Her derece kendi içinde 3 seviyedir.

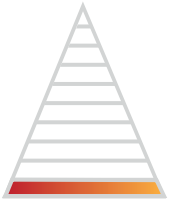
Hakimler mesleğe 3. Derece ilk seviyede göreve başlarlar. Diğer mesleklerden geçişte başlayacakları seviye ayrıca belirlenir.

- Seviye ilerlemeleri başvuru üzerine ve/veya resen belirlenir.
- Derece ilerlemeleri adayın başvurmasına tabidir.
- Hakimlerin ücret ve sair özlük hakları derece ve seviyelerine göre belirlenir.

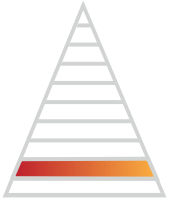
Hakimlerin İlerleme Şartları

3. Derece - İlk Derece

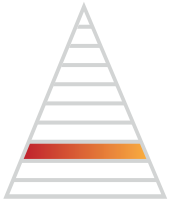
İlk Derece Hakimlik Mesleğine Kabul Edilmek için:

- 29 yaşını doldurmuş olmak.
- Mesleğe kabul ve atama yazılı sınavı ve mülakatta başarılı olmak.

İlk Derece Kıdemli Hakimliği için:

- En az 4 yıl süreyle ilk derece mahkeme hakimliği görevini yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 65 olması.

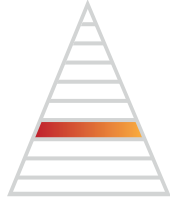

İlk Derece Mahkemesi Başkanlığı için:

- En az 4 yıl süreyle ilk derece mahkeme kıdemli hakimliği yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 70 olması.

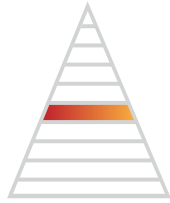
Hakimlerin İlerleme Şartları

2. Derece - İstinaf

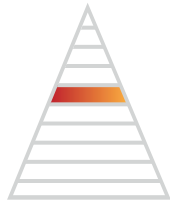
İstinaf Mahkemesi Üyeliği için:

- En az 2 yıl süreyle ilk derece mahkemesi başkanlığı yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 75 olması.
- Atandığı dairenin göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 2 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans yapmış olması.

İstinaf Mahkemesi Kıdemli Üyeliği için:

- En az 2 yıl süreyle istinaf mahkemesi üyeliği görevini yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 80 olması.
- Atandığı dairenin göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 2 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans yapmış olması.

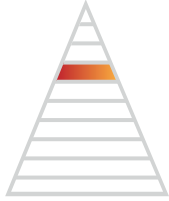

İstinaf Mahkemesi Başkanlığı için:

- İstinaf mahkemesi kıdemli üyeleri arasından seçilir.

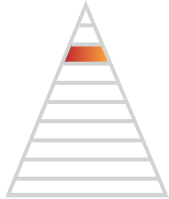
Hakimlerin Kariyer İlerleme Şartları

1. Derece - Temyiz

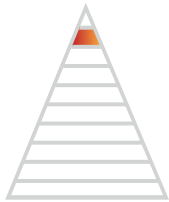
Temyiz Mahkemesi Üyeliği için:

- En az 5 yıl süreyle istinaf mahkemesinde görev yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 85 olması.
- Atandığı dairenin göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 5 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans yapmış olması.

Temyiz Mahkemesi Kıdemli Üyeliği için:

- En az 2 yıl süreyle temyiz mahkemesi üyeliği görevini yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 90 olması.
- Atandığı dairenin göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 7 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans ve doktora yapmış olması.

Temyiz Mahkemesi Başkanlığı:

- Temyiz mahkemesi kıdemli üyeleri arasından seçilir.

SAVCILIK

Savcılık Mesleğinin Mahiyeti ve Amacı

Savcılık bir kamu hizmetidir. Savcı, yargının üç kurucu unsurundan birisidir. Savcılar; kamu görevlileri de dahil olmak üzere toplumda her bireyin uymak zorunda olduğu ve uyulmaması halinde kabahat veya suç teşkil eden kuralları ihlal edenleri, ihlal iddialarını ve şikayetleri incelemek ve soruşturmak, maddi gerçekleri tam tarafsız bir gözle ortaya çıkarmak, yetkili mahkemeler önüne getirmek, kamu adına takip etmek; mümkün olduğu ve kanunlar izin verdiği ölçüde ceza uyuşmazlıklarını uzlaşma ile ve sanık ve suçluları topluma yeniden kazandırmakla görevlidir.

Savcılar bu görevlerini aşağıdaki toplumsal amaçların gerçekleşmesi doğrultusunda özenle ve özveri ile yerine getirirler. Kendilerine verilen teminat ve ayrıcalıklardan da bu amaçlarla sınırlı olarak yararlanırlar.

- Hukukun üstünlüğünün sağlanması.
- Temel hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi.
- Toplumda adalet inancının güçlendirilmesi.
- Uzlaşmanın ve genel olarak toplumsal barışın ve huzurun sağlanması.
- Topluma kaliteli yargı hizmetleri verilmesi.
- Uyuşmazlıkların en doğru şekilde çözülmesi.
- Hukuk kurallarının özüne ve amacına uygun olarak uygulanması.
- Hukuk kurallarındaki ve içtihatlardaki aksamaların giderilmesi.

Göreve Atanmış Olan Savcıların Teminatları

- Savcılar atandıkları sürenin sonuna kadar azlolunamazlar.
- Performans düşüklüğü ve sınavlarda başarısızlık halinde rütbeleri tenzil edilebilir.
- Mesleğe kabul edildiklerinde belirlenen kariyer gelişim planının, Adalet Yüksek Kurumu tarafından ülke genelinde yapılan rotasyon planlamasının gereği olmak ve önceden planlanmış olmadıkça savcılar görev yerlerinden başka yere tayin olunamazlar.
- Tayinlerinde savcıların kendi istek ve rızalarının alınmasına özen gösterilir; bunun olmadığı durumlarda yapılan tayinin haklı gerekçeleri tayin kararında açıklanır.
- Savcıların tayin edilmesinden önce ellerindeki işleri bitirdikten sonra tayin edilmesine özen gösterilir. Savcılara iş dağıtımını savcının kariyer, rotasyon ve tayin planları dikkate alarak planlanır. Soruşturmayı, onu ilk başlatan savcının sonlandırması için özen gösterilir.
- Savcılar soruşturmasını yaptıkları olayların davalarını kendileri veya yardımcıları vasıtasıyla kamu adına vekil olarak takip ederler.
- Aylık ve ödeneklerinden ve diğer özlük haklarından hiç bir sebeple yoksun kılınamazlar,
- Savcılar kendileri istemedikçe 70 yaşından önce emekliye sevkolunamazlar. Kendileri isterse 65 yaşını bitirdikten sonra emekli olabilirler.

Savcıların Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

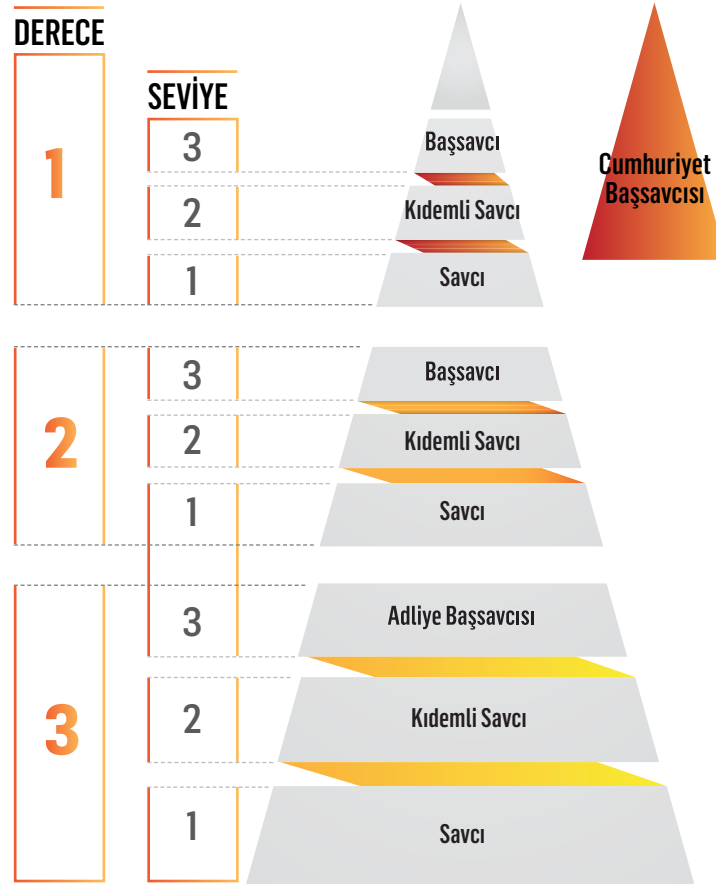
NOTLAR

Savcıların Kariyer Planı: Temyiz, istinaf ve ilk derece olmak üzere üç derecedir. Her derece kendi içinde 3 seviyedir. Savcılar mesleğe kabullerinde ilk derece ilk seviyede görev yaparlar. Diğer mesleklerden geçişte başlayacağı seviye ayrıca belirlenir.

Derece ilerlemeleri adayın başvurmasına tabidir.

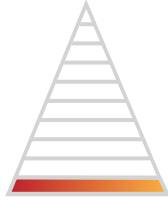
Seviye ilerlemeleri başvuru üzerine ve veya resen belirlenir.

Savcılarının ücret ve sair özlük hakları derece ve seviyelerine göre belirlenir.

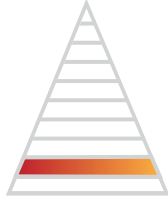
Savcılarının Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

3. Derece - İlk Derece

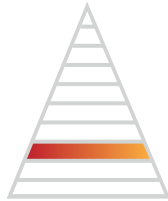
Savcı Mesleğine Kabul Edilmek ve Atanmak için:

- 29 yaşını doldurmuş olmak.
- Kabul ve atama yazı sınavı ve mülakatta başarılı olmak.

Kıdemli Savcı için:

- En az 4 yıl süreyle savcı olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 65 olması.

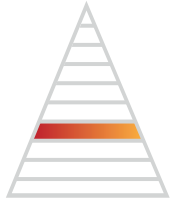
Adliye Başsavcısı için:

- En az 4 yıl süreyle kıdemli savcı olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 70 olması.

Savcılarının Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

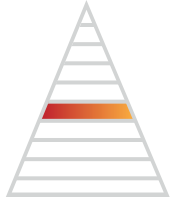
2. Derece - İstinaf

NOTLAR

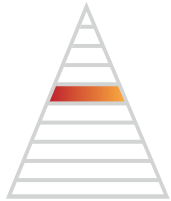
İstinaf Savcısı için:

- En az 2 yıl süreyle adliye başsavcısı olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 70 olması.
- Yüksek lisans yapmış olması.

İstinaf Kıdemli Savcısı için:

- En az 2 yıl süreyle istinaf savcısı olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 75 olması.
- Göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 2 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans yapmış olması.

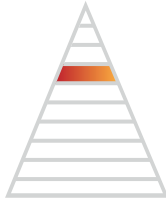

İstinaf Başsavcısı:

- İstinaf kıdemli savcıları arasından seçilir.

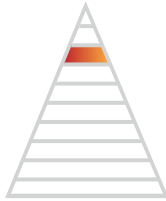
Savcıların Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

1. Derece - Temyiz

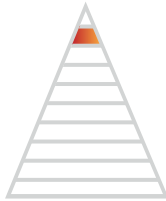
Temyiz Savcısı için:

- En az 5 yıl süreyle istinaf savcısı olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 85 olması.
- Göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 5 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans yapmış olması.

Temyiz Kıdemli Savcısı için:

- En az 2 yıl süreyle temyiz savcılığı görevi yapmış olması.
- Bulunduğu görevdeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 90 olması.
- Göreviyle bağlantılı olarak hakemli dergilerde en az 7 makalesinin yayınlanmış olması.
- Yüksek lisans ve doktora yapmış olması.

Temyiz Başsavcılığı:

- Temyiz kıdemli savcıları arasından seçilir.

AVUKATLIK

Avukatlığın Mahiyeti ve Amacı

Avukatlık, kamu hizmetidir. Avukat, yargının üç kurucu unsurundan birisi olan bağımsız savunmayı temsil eder. Avukatlık serbest bir meslektir; bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder. Avukatlık bu üç unsurdan oluşan yargının parçası, temsilcisi ve toplum içindeki uzantısıdır. Avukatlar görevlerini yerine getirirken kamu görevlisi sıfatını taşır, görevleri gereğince verdiği hizmetler kamu hizmetidir.

Üstlendikleri işlerde hukukun üstünlüğü, temel insan haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla kurucu üç unsurundan biri oldukları yargının bir temsilcisi olarak görev yaparlar. Avukat görevinin yargının bir unsuru ve temsilcisi sıfatı ve sorumluluğu ile hareket eder; hakları ve savunmayı bağımsız ve serbest olarak temsil eder.

Kendisinden hukuki yardım isteyenleri her türlü resmi ve özel yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde en geniş şekilde temsil eder. Her durum ve ortamda hukukun üstünlüğünün ve hukuka uyarlığın güçlendirilmesini serbestçe savunur; aksamalar, sorunlar ve çözümler hakkında görüş ve önerilerini paylaşır.

Avukatlığın Amacı:

- Avukatlığın temel amacı adaletin tesisini, hukukun üstünlüğünü, temel insan haklarını savunmak ve geliştirmektir. Kendisine verilen yetki ve görevleri bu amacın gerçekleştirilmesi için kullanır.
- Bireyleri hakları, yükümlülükleri hakkında bilgilendirir; hukuki ilişkilerin uyuşmazlık doğurmayacak, dayanışma ve işbirliğini geliştirecek şekilde düzenlenmesine yardımcı olur.
- Buna rağmen çıkan mesele ve uyuşmazlıkların adil ve etkin olarak çözülmesine, adaletin etkin olarak tesisine toplumda uzlaşma ve işbirliğinin yeniden tesisine ve güçlendirilmesine yardımcı olur.

Saim Dursun,
“Olta”,
50x50 cm,
tuval üzerine
yağlıboya /
spatula tekniği,
2013

Göreve Başlamış Olan Avukatların Yetkileri ve Teminatları

- Maddi gerçeği tam olarak ortaya çıkarmak, hakların etkin olarak korunmasını ve yargılamaların en isabetli şekilde sonuçlanarak uyuşmazlıkların çözülmesi için gerekli her türlü çalışmayı yaparlar.
- Resmi veya özel her kurum, kuruluş veya kişi avukatların çalışmalarına yardımcı olmak, istedikleri bilgi ve belgeleri vermek, sorularına dürüstçe ve doğru olarak cevap vermek zorundadır.
- Avukatlar kendilerine tanınan bu yetkiyi sadece savunma görevi kabul etmiş oldukları işlerle ilgili olarak ve o görevin gereklerinin sınırları içinde ve kullanabilirler. Bu yetkinin kullanılması sırasında çıkacak uyuşmazlıklar avukatın görevini yerine getireceği veya uyuşmazlığın görüleceği yerdeki adli hazırlık mahkemeleri tarafından acele iş olarak değerlendirilerek karara bağlanır. Avukatlar bu yetkilerini dilerlerse adli hazırlık mahkemeleri vasıtasıyla da kullanabilirler.
- Avukatlar takip ettikleri işlerde yanlarında görev yapmakta olan stajyerler, özetmen ve yardımcı avukatlara veya büro görevlilerine görev ve yetki verebilirler.
- Avukatların ücretleri ayrı bir anlaşma yapmamış oldukları takdirde bürolarında ilan ettikleri ve AYK'ya beyan ve tescil ettirdikleri esasa ve tarifeye göre belirlenir. Avukatlık asgari ücretleri piyasa şartlarına göre gerçekçi olarak belirlenir. Tarife işin yapılması için sarf edilen emek, çaba, zaman, avukatın kariyeri ile birlikte genel olarak hizmetler piyasası ve ekonomik şartlar ve halkın hukuk hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması hususları dikkate alınarak belirlenir.
- Avukatlık ücretleri asgari tarifede belirtilenden az olamaz.

Avukatlık Mesleğine Başlama ve Baro Levhasına Yazılma

- Avukatlık mesleğine kabul sınavını başaranlar Adalet Yüksek Kurumu nezdindeki avukatlık siciline kayıt edilir.
- Avukat listesine kayıtlı avukatlar diledikleri yerde büro açabilirler ya da bir başkasının yanında çalışmaya başlayabilirler. Büro veya işyerlerinin tam adresini, vergi ve işyeri sicil bilgilerini bildirerek o il barosunun baro levhasına ve o ilin bulunduğu bölge baro birliğinin avukat listesine kaydolmaları zorunludur. Bürolarını nakil etmeleri halinde hem önceki hem de sonraki il ve bölge baro birliklerine bildirimde bulunulması zorunludur.
- Avukatların bürolarını naklettikleri veya işyerlerinin bulunduğu ildeki baro levhasına ve bölgedeki avukatlar listesine kayıt edilmeleri zorunludur.
- Avukatlar bürolarını açtıkları veya işyerlerinin bulunduğu il barosu ve bölge barosuna bağlı olarak faaliyetlerini gösterirler. Özlük bakımından (çıkarma gerektiren disiplin suçu da dahil) Adalet Yüksek Kurumu, çıkarma dışındaki disiplin suçları bakımından bölge barosuna, mesleki dayanışma ve gelişme bakımından il barosuna bağlı olarak faaliyet gösterirler.

Avukatlıkta Serbest ve Yasak Faaliyetler

Avukatlık Mesleğine Kabul Edilenler, Stajyer, Özetmen ve Yardımcılar:

- Herhangi bir siyasi partiye veya oluşuma üye olabilirler; her türlü siyasi faaliyette bulunabilirler.
- Herhangi bir şekilde doğrudan şahsi sorumluluklarını gerektiren ticari faaliyette bulunamazlar.
- Tüzel kişiliğe haiz sermaye şirketlerinde hissedar ve yönetim kurulu üyesi olabilirler; halka açık olan şirketlerde borsa yoluyla hisse alabilirler; bu işlemleri bağlı buldukları bölge barolar birliğine ve il barosuna bildirirler.
- Baroların organlarına aday olmaları halinde tüm siyasi faaliyetlerinden istifa ederek ilişkilerini kesmek zorundadırlar.

Avukatlıkla Bağdaşmayan İşler ve Durumlar:

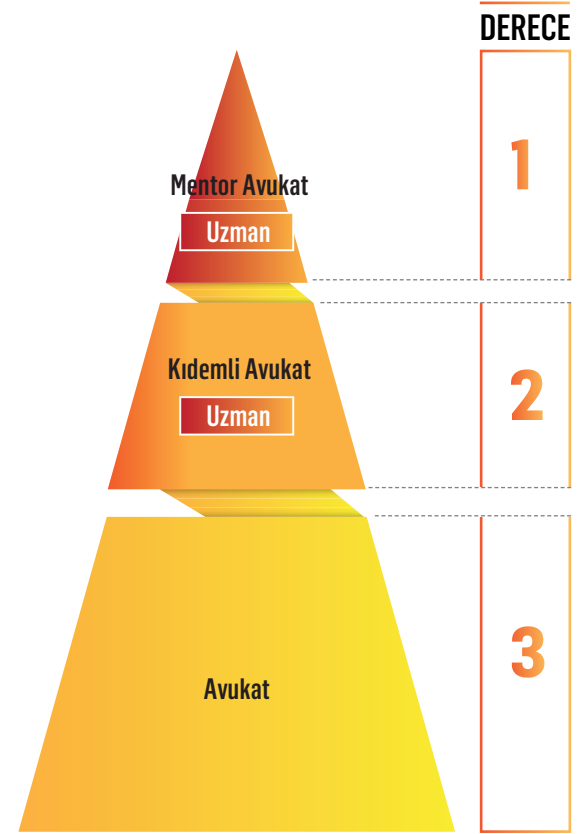
- Yukarıda sayılan serbest işler dışında aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta prodüktörlüğü, tacirlik ve esnaflık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez.

Avukatlık Yasağı:

- Devlet, belediye, il özel idare ve kamu iktisadi teşebbüsleri hakkında 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.
- Hakimlik veya savcılıktan avukatlığa geçenler son 3 yılda görev yaptıkları adliyelerde/mahkemelerde görülecek olan dava ve işleri kabul edemezler, bunlarla ilgilenemezler ve hakkında mütalaa da veremezler.

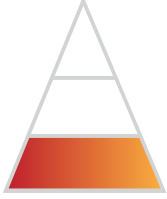
Avukatların Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

- Avukatların kariyerleri 3 derecedir.
- Kariyer derecelerini ve ilerleme şart ve gerekleri AYK tarafından yönetmelikle düzenlenir.
- Avukatlık mesleğine diğer hukuk mesleklerinden geçişteki kariyer seviyeleri Adalet Yüksek Kurumu tarafından kararlaştırılır.
- Derece ilerlemelerine ilgili avukatın talebi üzerine AYK gözetiminde bölge barolar birliği temsilcilerinin katılımıyla yapılacak değerlendirme, yazılı ve sözlü sınav ve mülakat sonucunda karar verilir.
- Avukatlar ilk mesleğe girişte avukat derecesinden girerler. Diğer hukuk mesleklerinden avukatlığa geçişte derecelendirme AYK değerlendirmesi, yazılı ve sözlü sınav sonucunda belirlenir.
- Avukatlar AYK'nın belirleyeceği konularda, getireceği kriterleri gerçekleştirmek suretiyle "Uzman" olabilirler.
- Uzmanlık için mentor avukat veya kıdemli avukat derecesinde olmak gerekir.

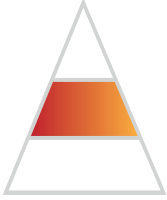
Avukatların Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

NOTLAR

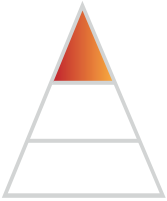
Avukatlık Mesleğine Kabul Edilmek için:

- 29 yaşını doldurmuş olmak.
- Mesleğe kabul yazılı sınavında ve mülakatta başarılı olmak.

Kıdemli Avukat için:

- En az 10 yıl süreyle avukat olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu derecedeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 80 olması.
- Adalet Yüksek Kurumu tarafından yönetmelikle belirtilen nitelikte ve sayıda dava veya olayda avukatlık yapmış/sorumluluk almış olanlar uzman avukat olarak adlandırılır.

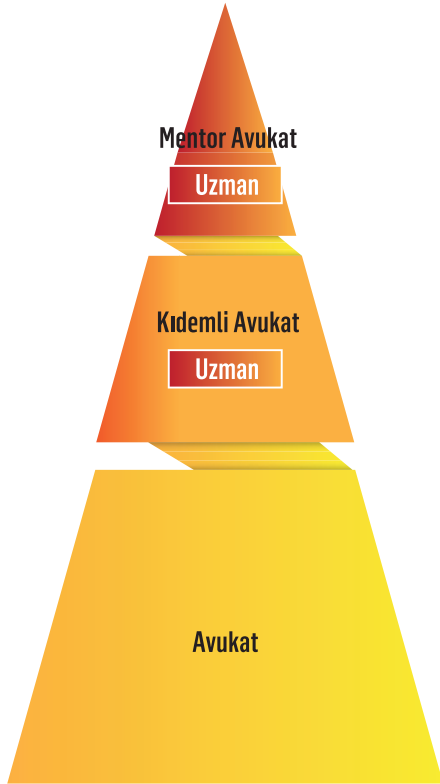

Mentor Avukat:

- En az 10 yıl süreyle kıdemli avukat olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu derecedeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 90 olması.
- Adalet Yüksek Kurumu tarafından yönetmelikle belirtilen nitelikte ve sayıda dava veya olayda avukatlık yapmış/sorumluluk almış olanlar uzman avukat olarak adlandırılır.

Avukatların Kariyer Seviyelerine Göre Görev Yapabileceği Mahkemeler

Avukatlar kendi mesleki seviyelerindeki işleri tek başlarına üstlenebilirler. Kendileri aktif olarak yürütmek ve sorumlu olmak kaydıyla daha kıdemsiz avukatları da savunma ekibine dahil edebilirler. Kıdemsiz avukatlar daha üst derecede sorumluluk gerektiren işleri daha kıdemli avukatlarla birlikte yürütebilirler.

Mahkeme	Görev Yapabilecek Avukatlar
Temyiz Mahkemesi	Mentor Avukat + Kıdemli Avukat + Avukat
İstinaf Mahkemesi	Kıdemli Avukat + Avukat
Heyet Mahkemeleri	Kıdemli Avukat + Avukat
Tek Hakimli Mahkemeler	Avukat

NOTERLIK

Noterliğin Mahiyeti, Amacı ve Yasak Faaliyetler

Noterliğin Mahiyeti

- Noterlik bir kamu hizmetidir. Noterlik, Adalet Yüksek Kurumu tarafından noterlik yapma yetkisi verilen kişiler tarafından yapılabilir. Noterlikler Adalet Yüksek Kurumu tarafından ihtiyaç duyulan yerlerde, sayıda ve nitelikte olmak üzere açılır. Açılan noterliklere noter yetkisi verilenler yarışma usulüyle seçilir ve atanırlar.

Noterliğin Amacı

- Noterler, hukuki güvenliği sağlamak için hukuki sonuçlar bağlanabilen her türlü işlemleri belgelendirirler; ayrıca kanunlarla kendilerine görev ve yetki verilen işlemleri gerçekleştirirler.
- Noterler bu görevlerini hukuki işlemler konusunda uyumsuzluk çıkmasını önlemek veya en aza indirmek, toplum nezdinde işlemlere, belgelere ve sonuçta kişilere güven oluşturmak amacıyla yaparlar.

Yasak Faaliyetler

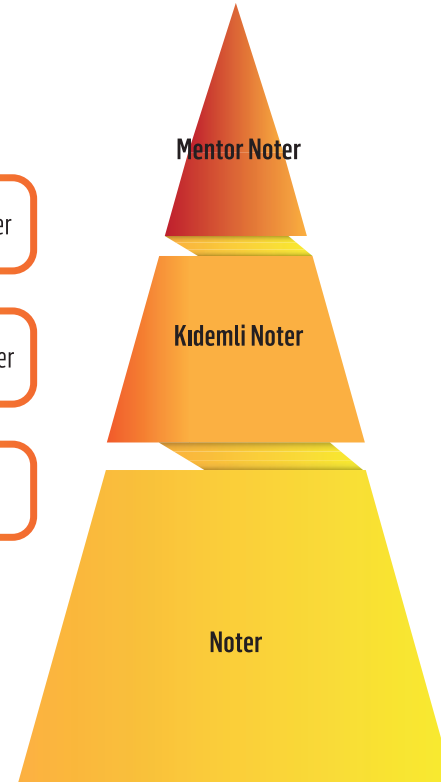
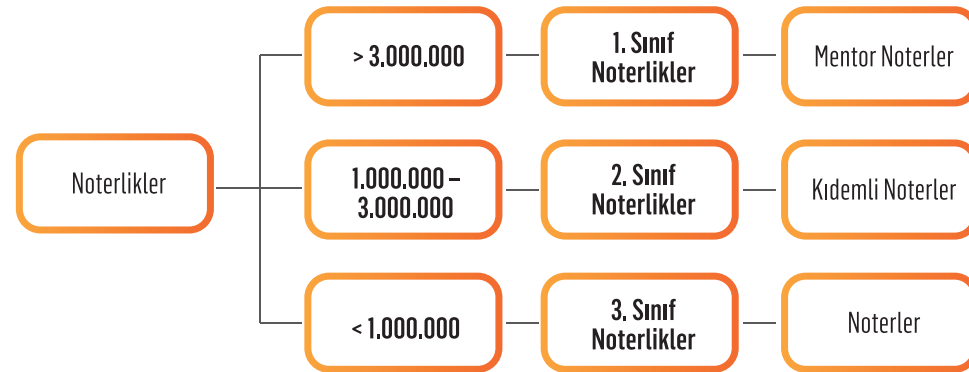
- Noterler herhangi bir siyasi partiye üye olamaz ve siyasi parti faaliyetlerine katılamazlar.
- Yargı mercilerinin vereceği işlerle, ilim ve hayır kuruluşları başkan ve üyelikleri, hakemlik, vasiyeti tenfiz memurluğu görevleri dışında hiçbir hizmet ve görev noterlikle birleşemez.
- Noterler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 28'inci maddesinin 1'inci fıkrasındaki anlamda ticaret yapamaz, kefil olamazlar.
- Noter adayları, noterlik meslek stajına başladıkları andan itibaren yukarıdaki yasaklara aykırı her türlü ticari ve siyasi faaliyetlerini sona erdirmiş ve tamamen tasfiye etmiş olmak zorundadır.
- Noterler aracı kullanamaz, reklam ve haksız rekabet niteliğinde bir eylemde bulunamazlar.
- Noterler her ne suretle olursa olsun noterlik ücreti hususunda kendi aralarında sözlü veya yazılı anlaşma yapamazlar.
- Noterler, hizmetlerinin asgari standartlarından ödün vermemek kaydıyla yaptıkları işlemler ve hizmetlerine ilişkin tarifede belirtilen ücretlerden diledikleri miktarda indirim yapabilirler.

Noterler ve Noterliklerin Sınıflandırması

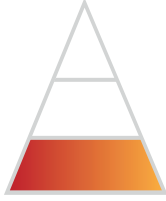
Noterlerin Kariyeri: Noter, kıdemli noter ve mentor noter olarak 3 derecedir. Derece ilerlemesine noterinin talebi üzerine Adalet Yüksek Kurumu karar verir. Diğer mesleklerden geçişte dereceyi de AYK belirler.

Vasiyetname vb. ölüme bağlı tasarruf işlemlerini, mirasçılık belgesi verilmesini, gayrimenkul satış vaadi ile tescilli menkul malların mülkiyetinin devrini içeren satış işlemlerini, sadece mentor noterler yapabilir.

- 1. sınıf noterliklere sadece mentor noterler.
- 2. sınıf noterliklere kıdemli noterler ve mentor noterler.
- 3. sınıf noterliklere her seviyede noterler atanır.

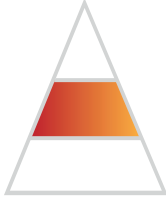

Noterlerin Kariyer Seviyeleri, İlerlemeleri ve Gereklilikleri

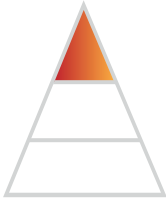
Noterlik Mesleğine Kabul Edilmek için:

- 29 yaşını doldurmuş olmak.
- Mesleğe atama yazılı sınavında ve mülakatta başarılı olmak.

Kıdemli Noterlik için:

- En az 10 yıl süreyle noter olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu derecedeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 80 olması.

Mentor Noter

- En az 10 yıl süreyle kıdemli noter olarak görev yapmış olması.
- Bulunduğu derecedeki performans değerlendirme notunun ortalama en az 90 olması.

İzinler, Çalışma Günleri, Saatler ve Yetkilendirme

- Noterler yıllık izinlerinin ve nöbetçi olmadıkları resmi tatil günleri dışında, mesai saatleri içinde noterliklerinde bulunmak ve yapılan işlemlere bilfiil kendisi tamamlamak zorundadır.
- Noterler kendilerine tanınan noterlik yetkilerinin Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenenleri yapma yetkisini kendisini doğrudan gözetimi altında bulunan yardımcı noterlere belirli süreli olmak üzere verebilirler. Yaptıkları yetkilendirmeleri Adalet Yüksek Kurumu'na ve Türkiye Noterler Birliği'ne bildirirler.
- Noterler resmi çalışma günlerinde ve mesai saatlerine faaliyet gösterirler. Dilerlerse çalışma saatlerini daha fazla belirleyebilir; hafta sonu ve resmi tatil günlerinde de çalışabilirler.
- AYK, toplumun ihtiyaçlarının gerektirdiği şekilde noterlik hizmetine erişebilmesi için hafta sonu, akşam ve gece saatlerinde noterlik hizmetleri verilmesini sağlayacak düzenlemelerini yapar; TNB yeterli nöbetçi noterlik olacak şekilde uygular.
- Noterlerin yıllık izin süresi 30 takvim günüdür; araya denk gelen resmi izinler nedeniyle süre uzamaz.
- Noterler izinlerinin çoğunu, temmuz ve ağustos aylarında, azını ocak ayında noterlik işlerinde aksamaya neden olmayacak şekilde kullanabilirler. Noterler izin kulanacakları tarihleri kendileri belirleyip TNB'ye ve AYK'ya bildirirler. Noterlikler noterin olmadığı zamanlarda da faaliyetlerini sürdürür.
- Noterler; izin, hastalık, mazeret sebepleriyle noterlikte olmadıkları tarihlerde yerlerine kimin vekalet edeceğini ve ne yetkiler kullanacaklarını TNB ve AYK'ya bildirirler.

**Hukuk Meslekleri ile ilgili
kanun taslağını aşağıdaki
kare kodu okutarakya da ikona tıklayarak
inceleyebilir, word ya da pdf dosyası
olarak indirebilirsiniz.**

**Hukuk Meslekleri ile ilgili
Anayasa dűzenlemeleri taslađını da
sayfa 296-299 arasında bulabilirsiniz.**

Saim Dursun, "Ses", 45x60 cm, tuval üzerine yağlıboya / spatula tekniği, 2011